

Cîtu: Deficitul dupa primele 10 luni este de 74,04 miliarde de lei, adica 7% din PIB

Deficitul bugetar dupa primele zece luni din acest an este de 74,04 miliarde de lei, respectiv 7% din PIB, a anuntat joi, într-o conferinta de presa, ministrul Finantelor, Florin Cîtu.

"Deficitul dupa primele 10 luni este de 74,04 miliarde de lei, adica 7% din PIB. Din aceasta suma, 40,74 miliarde de lei, adica 3,88% din PIB, reprezinta sumele care au ramas în economie prin intermediul facilitatilor fiscale: investitii, cheltuieli exceptionale alocate pentru combaterea efectelor pandemiei de Covid-19. Sa fie mai clar, daca în 2020 nu am fi avut aceasta criza de sanatate si nu am fi avut cheltuieli suplimentare generate de criza de sanatate, deficitul bugetar dupa 10 luni ar fi fost de aproximativ 3% din PIB, ceea ce înseamna ca am fi fost exact în programul nostru initial", a explicat Cîtu.

Dupa primele 9 luni din 2020, deficitul bugetar a fost de 67,27 miliarde lei (6,36% din PIB), în timp ce executia bugetului consolidat s-a încheiat pe primele zece luni ale anului 2019 cu un deficit de 28,83 miliarde de lei, respectiv 2,8% din PIB.

Potrivit Executiei bugetului general consolidat la 31 octombrie 2020, cresterea deficitului bugetar aferent primelor zece luni ale anului curent, comparativ cu cel înregistrat în perioada similara a anului trecut, este explicata, pe partea venituri, de evolutia nefavorabila a încasarilor bugetare în perioada martie-octombrie din cauza crizei, dar si ca urmare a amânarii platii unor obligatii fiscale de catre agentii economici pe perioada crizei (16,29 miliarde de lei), de cresterea cu 3,08 miliarde de lei a restituirilor de TVA, fata de nivelul aferent perioadei ianuarie-octombrie 2019, pentru sustinerea lichiditatii în sectorul privat, precum si de bonificatiile acordate pentru plata la scadenta a impozitului pe profit si a celui pe veniturile microîntreprinderilor, în valoare de 900 de milioane de lei.

Pe partea de cheltuieli, fata de cresterea bugetara prin efectul legilor, s-a înregistrat o crestere a cheltuielilor de investitii cu 8,7 miliarde de lei fata de aceeasi perioada a anului precedent, precum si plati cu caracter exceptional generate de epidemia de Covid-19 de aproximativ 11,8 miliarde de lei.

Veniturile bugetului general consolidat au însumat 263,48 miliarde de lei în primele zece luni ale anului 2020, cu un avans de 0,9% peste nivelul încasat în perioada corespunzatoare a anului trecut. Exprimat ca pondere în PIB estimat, veniturile bugetare au înregistrat o crestere de 0,5 puncte procentuale, determinata cu precadere de dinamica veniturilor din fonduri europene, arata datele Ministerului Finantelor.

În ce priveste evolutia lunara, veniturile totale au înregistrat o accelerare în octombrie (10,3% an/an), în principal ca urmare a avansului veniturilor din fonduri europene, al celor din TVA, precum si cel al contributiilor de asigurari. Volatilitatea crescuta a încasarilor lunare, începând din martie, este explicata de facilitatile fiscale acordate în conjunctura actuala.

Încasarile din impozitul pe salarii si venit au înregistrat 20,17 miliarde de lei în primele zece luni ale anului curent, consemnând o crestere de 5,2% (an/an). Cea mai importanta contributie la acest avans l-au avut încasarile din impozitul pe veniturile din pensii, urmate de cele din impozitul pe salarii, respectiv cele aferente Declaratiei unice.

În contextul unei dinamici a fondului de salarii din economie de 5,7% în perioada decembrie 2019 - septembrie 2020 (an/an), încasarile din impozitul pe salarii au crescut cu doar 1,7% în primele zece luni a.c., evolutie explicata în principal de prorogarea termenului de plata a obligatiilor fiscale. Totusi, dinamica lunara a încasarilor din impozitul pe salarii reflecta o accelerare si în octombrie (+6,9% an/an), peste ritmul de crestere al bazei macroeconomice.

Contributiile de asigurari au totalizat 92,99 miliarde de lei în primele zece luni ale anului 2020, consemnând o

creștere marginală față de nivelul înregistrat în aceeași perioadă a anului trecut (+0,6%). Similar impozitului pe salarii, evoluția lunară a contribuțiilor reflectă o accelerare în octombrie (+5,8% an/an), în concordanță cu dinamica fondului de salarii din economie, subliniind sursa citată.

"Evoluția încasărilor din contribuții sociale a fost influențată de: prorogarea termenului de plată a obligațiilor fiscale declarate de către contribuabili, modificarea bazei de calcul a CAS și CASS datorată de salariatii cu contract individual de muncă cu timp parțial și scutirea de la plată a contribuției asiguratorii în muncă (pentru somajul tehnic)", se arată în document.

Încasarile din impozitul pe profit au însumat 14,54 miliarde de lei în primele zece luni ale anului curent, în scădere cu 11,3% față de perioada corespunzătoare a anului trecut. În structură, principala componentă - încasarile din impozitul pe profit de la agenții economici - s-a diminuat cu 7% (an/an).

Potrivit MFP, evoluția negativă este explicată în principal de contractia activității economice, amânarea achitării obligațiilor fiscale de către contribuabilii platitori de impozit pe profit, precum și de bonificatiile de 5% pentru marii contribuabili, respectiv 10% pentru contribuabilii mici și mijlocii, acordate pentru plată la scadență a impozitului pe profit (OUG 33/2020, bonificatii acordate în suma de circa 900 de milioane de lei).

Alte impozite pe venit, profit și câștiguri din capital de la persoane juridice au înregistrat 2,87 miliarde de lei în primele zece luni ale anului, în scădere cu 16% (an/an). Evoluția acestor încasări a fost afectată, de asemenea, de conjunctura economică nefavorabilă, amânarea plății obligațiilor fiscale declarate de către contribuabilii platitori de impozit pe veniturile microîntreprinderilor, precum și de bonificatiile de 10% acordate acestora pentru plată la scadență (OUG 33/2020).

Încasarile nete din TVA au scăzut la 47,64 miliarde de lei în primele zece luni ale anului 2020, mai puțin cu 11% comparativ cu nivelul înregistrat în perioada similară a anului trecut. Evoluția lunară reflectă însă o revenire semnificativă în octombrie (+14,1%, an/an), în principal pe fondul revenirii comerțului și serviciilor de piață către întreprinderi, subliniind Ministerul Finanțelor.

Conform executiei publicate joi, evoluția încasărilor din TVA în primele zece luni ale anului a fost influențată negativ de creșterea rambursărilor de TVA cu 20,2% an/an (+3,08 miliarde de lei) cu scopul de a asigura companiilor un nivel de lichiditate suplimentar pe perioada crizei, prorogarea termenului de plată a obligațiilor fiscale declarate și evoluțiile nefavorabile din sectoarele economice începând cu luna martie (cu precădere industrie, servicii pentru populație și comerțul cu autovehicule).

Veniturile din accize au însumat 24,97 miliarde de lei în primele zece luni ale anului 2020, prezentând o scădere de 3,3% față de nivelul înregistrat în perioada similară a anului trecut.

Declinul este explicat de reprezentanții din Finanțe de contractia încasărilor din accizele pentru produse energetice, de 14,9% (an/an), în principal ca urmare a reducerii consumului de carburanți în conjunctura actuală (limitarea consumului anumitor servicii - turism și creșterea incidentei muncii la domiciliu). În schimb, veniturile din accizele pentru produsele din tutun au consemnat un avans de 12% (an/an), susținut și de majorarea nivelului accizei la țigărețe.

Veniturile din taxele pe utilizarea bunurilor, autorizarea utilizării bunurilor sau pe desfasurarea de activități au înregistrat 3,19 miliarde de lei în primele zece luni ale anului. Deși au consemnat o creștere semnificativă față de încasarile înregistrate în aceeași perioadă a anului trecut, dinamica este explicată în principal de baza foarte redusă aferentă anului 2019, în condițiile în care au fost restituite taxe pentru prima înmatriculare ce au fost încasate în anii precedenți. De asemenea, avansul se datorează și încasării taxelor de licență de la ANCOM.

Pe de alta parte, veniturile din taxele pe jocurile de noroc s-au redus în perioada analizata cu 21,3% (an/an), în conditiile scutirii de la plata a taxei aferente autorizatiilor de exploatare a jocurilor de noroc pentru întreaga perioada a starii de urgenta decretate si amânării la plata a unor obligatii fiscale.

Veniturile nefiscale au înregistrat 22,96 miliarde de lei în primele zece luni ale anului 2020 si prezinta o crestere de 1,5% fata de încasarile din aceeasi perioada a anului trecut. Dinamica acestora a fost influentata pozitiv de varsamintele din veniturile nete ale BNR (700 de milioane de lei).

Sumele rambursate de Uniunea Europeana în contul platilor efectuate si donatii au totalizat 22,49 miliarde de lei în primele zece luni ale anului 2020, în crestere cu 47,7% fata de perioada similara a anului trecut.

Cheltuielile bugetului general consolidat, în suma de 337,52 miliarde de lei, au crescut în termeni nominali cu 16,4% fata de aceeasi perioada a anului precedent. Exprimat ca procent din Produsul Intern Brut, cheltuielile au înregistrat o crestere cu 4,77 puncte procentuale de la 27,4% din PIB 2019 la 32,1% din PIB în 2020.

Potrivit MFP, majorarea cheltuielilor a fost cauzata si de masurile care au fost avute în vedere pentru combaterea epidemiei de Covid-19, respectiv sumele necesare finantarii în regim de urgenta a cheltuielilor de gestionare a situatiei epidemiologice cauzate de raspândirea coronavirusului SARS-CoV-2, pe de o parte, precum si de masurile cu caracter exceptional, în domeniul social si economic, pentru diminuarea efectelor negative asupra economiei cauzate de masurile adoptate pentru limitarea infectarii în rândul populatiei.

Astfel, pâna la finele lunii octombrie, s-au platit 4,1 miliarde de lei pentru indemnizatii acordate pe perioada suspendarii temporare a contractului individual de munca din initiativa angajatorului, 863,4 milioane de lei pentru indemnizatii acordate pentru alti profesionisti, precum si pentru persoanele care au încheiate conventii individuale de munca care întrerup activitatea ca urmare a efectelor SARS-CoV-2, 2,4 miliarde de lei reprezentând sume acordate angajatorilor pentru decontarea unei parti a salariului brut al angajatilor mentinuti în munca (41,5%), 90,7 milioane de lei pentru indemnizatii acordate parintilor pentru supravegherea copiilor pe perioada închiderii temporare a unitatilor de învățământ.

Cheltuielile de personal au însumat 90,5 miliarde de lei, în crestere cu 7% comparativ cu aceeasi perioada a anului precedent, reflectându-se majorarile salariale, indemnizatia de hrana, atât cele aplicate începând cu 1 ianuarie 2019, acordate în temeiul Legii cadru nr. 153/2017 privind salarizarea personalului platit din fonduri publice, cât si majorarile salariale aplicate cu 1 ianuarie 2020.

Exprimate ca pondere în PIB, cheltuielile de personal reprezinta un nivel de 8,6% din PIB, cu 0,6 puncte procentuale peste nivelul din aceeasi perioada a anului anterior. Din total cheltuielilor de personal, platile reprezentând stimulentele de risc acordate pentru Covid-19 au fost de 255 milioane de lei.

Cheltuielile cu bunuri si servicii s-au cifrat la 44,7 miliarde de lei, în crestere cu 11,2% fata de anul precedent. În cadrul bugetului general consolidat, majorarile fata de medie se înregistreaza la nivelul administratiei locale inclusiv spitalele din subordinea acestora, majorari determinate în special de plati suplimentare pentru medicamente, materiale sanitare, reactivi si alte produse necesare diagnosticarii si tratarii pacientilor infectati cu coronavirusul SARS-CoV-2, precizeaza MFP.

De asemenea, o crestere se reflecta si la bugetul Fondului national unic de asigurari sociale de sanatate, de 7,6% fata de aceeasi perioada a anului anterior, determinata de deconturile mai mari pentru plata medicamentelor care fac obiectul contractelor cost-volum rezultat si pentru decontarea serviciilor medicale în ambulatoriu.

Cheltuielile cu asistenta sociala au fost de 116,3 miliarde de lei, în crestere cu 22,8% comparativ cu aceeasi perioada a anului precedent. Evolutia cheltuielilor cu asistenta sociala a fost influentata, în principal, de majorarea

punctului de pensie de la 1 septembrie 2019, precum si de majorarea punctului de pensie de la 1 septembrie 2020 cu 177 lei, respectiv de la 1.265 lei la 1.442 lei.

De asemenea, se reflecta si majorarea de la 1 septembrie a.c. a nivelului indemnizatiei sociale pentru pensionari garantata de la 704 lei la 800 lei, precum si majorarile privind alocatiile de stat pentru copii începând cu 1 mai 2019, 1 ianuarie 2020 si cea de la 1 august 2020 care reprezinta o crestere a alocatiei cu aproximativ 20% mai mult decât cea platita în luna iulie 2020.

Au continuat decontarile indemnizatiilor de asigurari sociale de sanatate pentru concedii medicale în scopul diminuării stocului de plati restante aferente acestora, astfel ca pâna la sfârșitul lunii octombrie platile au fost de 3,3 miliarde de lei, de doua ori mai mult fata de aceeași perioada a anului precedent.

Cheltuielile cu subventiile au fost de 6 miliarde de lei, cea mai mare parte dintre acestea fiind alocate catre sectorul agricol si transporturi, respectiv subventii pentru sprijinirea producatorilor agricoli, subventii pentru transportul calatorilor si pentru diferente de pret si tarif.

Alte cheltuieli au fost de 6,8 miliarde de lei, reprezentând, în principal, sume aferente titlurilor de plata emise de Autoritatea Nationala pentru Restituirea Proprietatilor, conform legislatiei în vigoare, burse pentru elevi si studenti, alte despagubiri civile, precum si indemnizatii acordate parintilor pentru supravegherea copiilor pe perioada închiderii temporare a unitatilor de învățământ (90,7 milioane de lei). De asemenea, s-au platit schemele de ajutor de stat acordate producatorilor agricoli care au fost afectati de seceta în valoare de 849,9 milioane de lei.

Cheltuielile privind proiectele finantate din fonduri externe nerambursabile (inclusiv subventiile de la Uniunea Europeana aferente agriculturii) au fost de 23,4 miliarde de lei, cu 34,2% mai mari comparativ cu aceeași perioada a anului precedent.

Cheltuielile pentru investitii, care includ cheltuielile de capital, precum si cele aferente programelor de dezvoltare finantate din surse interne si externe, au fost în valoare de 35,5 miliarde de lei. Potrivit Ministerului Finantelor, aceasta este cea mai mare suma investita în economie în ultimii 10 ani aferenta primelor 10 luni ale anului, în crestere cu 8,7 miliarde de lei fata de aceeași perioada a anului precedent, depasind sumele investite pe tot anul în 2016, 2017, precum si în anul 2018.

În cadrul bugetului general consolidat, majorarile apar la bugetul de stat si la bugetele locale atât din fonduri nationale, cât si aferente proiectelor finantate din fonduri externe nerambursabile. Astfel, administratia locala a investit cu 75,5% mai mult fata de aceeași perioada a anului trecut în proiecte finantate din fonduri externe nerambursabile aferente cadrului financiar 2014-2021.

De asemenea, din bugetul Ministerului Afacerilor Interne s-au platit 322,6 milioane de lei pentru achizitionarea de produse - stocuri de urgenta medicala, inclusiv scannere termice pentru combaterea raspândirii infectiei cu coronavirusul SARS-COV-2.

A treia rectificare bugetara din acest an a majorat deficitul bugetar pentru 2020 la 9,1% din Produsul Intern Brut, de la 8,6% din PIB estimat anterior. La rectificarea aprobata recent a fost avuta în vedere o contractie economica de 4,2% pentru acest an.